

TEM - työ- ja elinkeinoministeriö

TEM/669/00.04.01/2016

Lausuntopyyntö tilintarkastuslain 2 luvun 2 §:n muuttamiseksi

Finanssiala ry (FA) kannattaa voimassa olevien tilintarkastusvelvollisuuden rajojen säilyttämistä

- FA vastustaa luonnoksessa hallituksen esitykseksi (jäljempänä HE-luonnos) ehdotettua lakisääteisen tilintarkastusvelvollisuuden rajojen nostamista. Perustelut FA:n kannalle ovat luettavissa TEM:lle aikaisemmin toimitetusta 12.3.2018 päivätystä TEM:n työryhmämietinnöstä annetusta lausunnostamme (liite)
- HE-luonnoksen perustelujen tulisi olla objektiiviset

HE-luonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi tilintarkastuslaissa säädettyä yhteisöjen tilintarkastusvelvollisuutta. Muutoksella nostettaisiin lakisääteistä tilintarkastusvelvollisuutta määrittäviä rajoja niin, että kirjanpitolain mikroyritysmääritelmän täyttävät osakeyhtiöt, kommandiittiyhtiöt ja avoimet yhtiöt rajattaisiin tilintarkastusvelvollisuuden ulkopuolelle. FA viittaa 12.3.2018 päivätyyn TEM:n työryhmämietinnöstä antamaansa lausuntoon, jossa on kerrottu perustelut voimassa olevien tilintarkastusvelvollisuuden rajojen säilyttämiseksi.

FA katsoo, että HE-luonnoksessa olisi tullut tasapuolisesti ottaa huomioon lausunnonantajien kannanotot, sillä kuten HE-luonnoksen sivulla 19 todetaan lausunnonantajista ”Rajojen nostoa kannatti 9 tahoa, 21 vastusti ja 7 ei ottanut vaihtoehtoihin kantaa.”. HE-luonnoksen perusteluissa olisi tullut selkeästi kertoa, mitkä olivat ehdotuksen perustelut rajojen nostamiselle, vaikka selvä enemmistö lausunnonantajista vastusti rajojen nostoa. Lisäksi olisi tullut huomioida Ruotsin Riksrevisionen:n selvitys (12.12.2017, RiR 2017:35:”Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag – en reform som kostar mer än den smakar”) Ruotsissa toteutetusta tilintarkastusvelvollisuuden rajojen noston vaikutuksista.

Yritysten tilinpäätösinformaation luotettavuus ja lainmukainen toiminta on keskeistä finanssialan yrityksille, jotka toimivat yritysten rahoittajina, sijoittajina ja liikekumppaneina. HE-luonnoksen sivulla 7 todetaan ”Suomessa kirjanpitotoiminnan ja veroneuvonnan harjoittaminen ei ole luvanvaraista eikä kumpaakaan valvota. Tiukka sääntely ja luvanvaraisuus kohdistuvat sen sijaan tilintarkastajiin. Suomen järjestelmä perustuu myös tilinpäätöksen laatijan ja sen tarkistajan erillisyydelle.”. Tilintarkastajiin kohdistuva tiukka sääntely ml. riippumattomuusvaatimus tilintarkastettavasta yrityksestä on ensiarvoisen tärkeää yrityksen tilinpäätösinformaation luotettavuuden ja lainmukaisen toiminnan kannalta.

HE-luonnoksessa korostetaan hyötyä yrityksille säästyvistä tilintarkastuskustannuksista, vaikka perusteluja kuten vaikutusanalyysiä ei ole laadittu lakiehdotuksen kustannusvaikutuksista yrityksille ja sen eri sidosryhmille. Yrityksen hallinnollisen taakan keventäminen on sinällään kannatettavaa, mutta mitään

varmuutta ei ole siitä, että tilintarkastusvelvollisuudesta vapautettujen yritysten kannattavuus paranisi olennaisesti HE-luonnoksen ehdotuksen ansiosta vaan päinvastoin on nähtävissä erilaisia uhkakuvia mahdollisesti tulevista muista kustannuksista. Koska tilintarkastajilla on päivitetty tiedot sääntelystä, he pystyvät jo keskustelemalla yrittäjien kanssa antamaan olennaista tietoa uusista säännöksistä, mikä voi olla hyvin arvokasta yrityksille, koska näin voidaan ehkäistä ennalta muita mahdollisia kustannuksia yrityksille.

FA:n käsityksen mukaan tilintarkastusvelvollisuusrajojen pitäminen ennallaan ei ole tilinpäätösdirektiivin vastaista. ”Pienet ensin” -periaate ei edellytä rajojen nostoa ja direktiivi jättää jäsenmaan harkittavaksi rajojen määrittämisen.

HE-luonnoksen perusteluissa (s. 8) mainitaan, että ”Useaan maahan onkin kehittynyt erillinen *review*-tarkastus, joka on varsinaista tilintarkastusta matalamman varmuustason tarkastusmenetelmä.”. FA katsoo, että voitaisiin selvittää *review*-tarkastusten soveltuvuutta mikrokokoluokan yrityksille.

FINANSSIALA RY

Veli-Matti Mattila

TEM - työ- ja elinkeinoministeriö

TEM/669/00.04.01/2016

Lausuntopyyntö tilintarkastustyöryhmän muistiosta

Finanssiala ry (FA) kannattaa voimassa olevien tilintarkastusvelvollisuuden rajojen säilyttämistä

- rahoittajalle / sijoittajalle erittäin tärkeää on kattava ja luotettava tilinpäätösinformaatio, jonka takaa laadukas tilintarkastus
- vakuutusyhtiöille tilintarkastetut tilinpäätökset ovat tarpeellisia vakuutussopimusten teossa
- laillisen yritystoiminnan ja terveen kilpailun kehityksen tukeminen tärkeää
- selvitettävä ehdotuksen mukaiset tilintarkastusvelvollisuuden rajojen nostojen vaikutukset paitsi yrityksille niin myös yritysten sidosryhmille ja koko kansantaloudelle

Työryhmän muistiossa esitetään tilintarkastusvelvollisuuden supistamista siten, että kirjanpitolain mukaiset mikroyritykset rajattaisiin lakisääteisen tilintarkastusvelvollisuuden ulkopuolelle. Perusteluna on yritysten hallinnollisen taakan ja vuotuisten hallinnollisten kustannusten keventäminen. Työryhmä kuitenkin toteaa, että yleinen etu (taloudellisen informaation luotettavuus ja harmaan talouden estäminen) ei puolla tilintarkastusvelvollisuudesta vapautumista.

FA kannattaa nykyisten tilintarkastusvelvollisuuden rajojen säilyttämistä, koska tilintarkastetut tilinpäätökset ovat luottolaitosten rahoituspäätösten ja sijoittajien (esimerkiksi vakuutusyhtiöt) investointipäätösten perustana. Suomessa pääosa yrityksistä luokitellaan mikroyrityksiksi, joten asia on todella merkittävä. Usein pienet yritykset tarvitsevat rahoitusta nopeasti, jolloin on tärkeää, että tilinpäätökset on tilintarkastettu ajallaan. On myös huomattava, että vakuutusyhtiöt tarvitsevat tilintarkastettuja tilinpäätöksiä vakuutussopimusten teossa, mistä esimerkkinä on keskeytysvakuutukset.

Koko kansantalouden kannalta on tärkeää tukea laillisen yritystoiminnan tervettä kehitystä ja torjua harmaata taloutta. FA pitää erittäin tärkeänä selvittää työryhmän ehdotuksen mukaisten tilintarkastusvelvollisuuden rajojen nostojen vaikutukset sekä yrityksille että yritysten eri sidosryhmille ja kansantaloudelle kokonaisuudessaan. FA kiinnittää huomiota Ruotsin kokemuksiin, sillä Ruotsissa pienten yritysten tilintarkastusvelvollisuus poistettiin marraskuussa 2010 tavoitteena hallinnollisen taakan keventäminen ja yritysten kilpailukyvyyn parantaminen, jotta ne voisivat paremmin kasvaa ja työllistää ihmisiä. Ruotsin valtiontalouden tarkastusvirasto, Riksrevisionen, julkaisi vähän aikaa sitten raportin "Avskaffandet av revisionsplikten för små aktiebolag – en reform som kostar mer än den smakar" (RIR 2017:35), jossa tutkittiin uudistuksen vaikutuksia. Yleinen johtopäätös oli, että tilintarkastusvelvollisuuden poistamisesta oli enemmän haittaa kuin hyötyä. Tilintarkastaja jätettiin valitsematta yleisemmin toimialoilla, joilla on suuri riski talousrikoksiin ja verojen välttelyyn. Talousraportoinnin ja tilinpäätösten virheet lisääntyivät, mistä kärsivät viranomaiset, yritykset ja rahoittajat. Yritysten kannattavuus ei parantunut niillä yrityksillä, joilla ei ollut tilintarkastajaa ja verotulot

vähenevät. Raportissa päädytäänkin suosittamaan tilintarkastusvelvollisuuden palauttamista pienille yrityksille.

FA:n kanta hallinnon tarkastukseen

Hallinnon tarkastusta koskevien työryhmäehdotusten osalta FA ei ota kantaa.

FINANSSIALA RY

Päivi Pelkonen